

РЕШЕНИЕ

№ 21434

гр. София, 21.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 26 състав, в
публично заседание на 18.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Шишкова

при участието на секретаря Веселина Григорова, като разгледа дело номер **12235** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК) вр. 84, ал. 3 вр. чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).
Образувано е по жалба на М. Ф. А., [дата на раждане] в с. Ом Кхеф Тахтани, област Х., Сирийска арабска република, гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН] против Решение № 12128 от 21.11.2024 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ - МС), с което е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут в Република България, поради липса на основанията по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ.

В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност на оспореното решение. Твърди се, че при издаването му са допуснати съществени нарушения на административно производствените правила, както и противоречия с приложимия материален закон. Според жалбоподателя, неправилно административният орган е negliжирал фактите относими към личното му положение и данните за актуалното положение в района, в който е живял до напускане на държавата си по произход. Жалбоподателят твърди, че изпитва основателен страх за живота и сигурността си, а и на членовете на семейството си, с оглед обществено политическата и икономическа обстановка в С.. С тези аргументи е мотивирал искането си за отмяна на оспореното решение като неправилно.

В съдебното заседание кандидатът за закрила лично и със съдействието на преводач от арабски език и процесуалния си представител – адв. В., преупълномощен от определения от САК и назначен от съда, на основание чл. 26, ал. 2 вр. чл. 25, ал. 1, вр. чл. 21, т. 2 от Закона за правната помощ – адв. М. З., поддържат искането в жалбата и аргументите, с които е обосновано. От съда се иска да уважи жалбата - да отмени оспореното решение на председателя на ДАБ - МС и да

върне преписката на административния орган със задължителни указания относно приложението на материалния закон. Като основна причина да напусне държавата си по произход жалбоподателят сочи въоръжените сблъсъци между турци и кюрди. Твърди, че вече няма къща и имущество въпреки, че съпругата му е останала в С.. Уточнява, че има брат, който е получил хуманитарен статут в България, живее в [населено място] и работи в строителството. Заявява, че има брат и в Германия, който също е получил статут. Твърди, че към момента на провеждане на съдебното производство живее заедно с брат си в [населено място], с когото работи на строителен обект.

Ответникът, чрез процесуалния си представител – старши юрисконсулт М. К., оспорва жалбата като неоснователна и счита, че следва да бъде отхвърлена. Застъпва становище, че в конкретния казус изводът за липса на основания за приложение на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ е съответен на материалния закон и на неговата цел. Позовава се на данните на представената в съдебното производство и приета като доказателство по делото актуална справка, изготвена от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС относно общественото икономическото положение в С. към 14.01.2025 г. Поставя акцент върху липсата на твърдения в бежанската история на жалбоподателя за осъществени действия на преследване лично спрямо него, както и за заявени проблеми на основанията, посочени в чл. 4 от ЗУБ. Поставя акцент върху факта, че отклоняването от военна служба, което също е посочено като причина за напускане на държавата по произход, не е сред основанията за предоставяне на закрила. Отчитат се и данните, че преобладаващата част от членовете на семейството – родители, съпруга и петте сестри на жалбоподателя живеят и към момента в С., без да се твърди да са обект на преследване, на основанията, предвидени в чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. В този смисъл, се сочи липса на обективни данни, въз основа на които може да се приеме наличие на реален риск от преследване спрямо кандидата за закрила при връщането му в държавата по произход.

Софийска градска прокуратура не е изразила становище по жалбата и не участва със свой представител в съдебното производство.

Настоящият съдебен състав на Административен съд – София-град, въз основа на приложените доказателства, становището на страните, съгласно правомощията по чл. 168, ал. 1 вр. чл. 146 от АПК, прие за установено от фактическа и правна страна:

Административното производство е образувано по молба на М. Ф. А., [дата на раждане] , гражданин на С., заведена с вх. № ОК-13-1979 от 08.10.2024 г., рег. № УП 23772 от 08.10.2024 г. по описа на РПЦ – С. при ДАБ – МС (л. 67 и л. 66) за предоставяне на международна закрила в Република България.

Самоличността на жалбоподателя е установена въз основа на лична карта, издадена на 10.11.2013 г. от Министерство на вътрешните работи на Сирийска арабска република (л. 38 и л. 68 – л. 69) с представен на 11.10.2024 г. превод на български език (л. 37), попълнена Евродак дактилоскопна карта (л. 56) и регистрационен лист (л. 63 – л. 65).

Кандидатът за закрила е информиран на разбираем за него език, в присъствие на преводач и на упълномощен от него представител – адв. Т. Л., САК (л. 70 – л. 71) за процедурата, която ще се следва в производството по молбата за закрила, за правата и задълженията, които има, както и за последиците при неспазване на задължения, включително и при отказ да сътрудничи на органите на ДАБ – МС. Уведомен е и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци, търсещи закрила в Република България (л. 48 – л. 53, л. 57, л. 58 – л. 62). С Решение № 168 от 08.10.2024 г. на началника на отдел «ПМЗ – [жк], РПЦ – С. (л. 70 – л. 71) жалбоподателят е настанен в РПЦ – С. – ПМЗ – [жк].

На 10.10.2024 г. в присъствие на преводач от арабски език е проведено интервю с чуждия

гражданин, документирано с приложен към преписката Протокол (л. 41 – л. 44). В същия е отразено, че гражданинът на С. – М. Ф. А. е напуснал държавата си по произход на 03.10.2024 г., преминавайки нелегално в Турция, а след кратък престой от няколко дни е влязъл в България на 07.10.2024 г. Кандидатът за закрила е отрекъл да е подавал молба за закрила и/или искане за разрешение за пребиваване на територията на друга държава членка на ЕС, а и при престоя си в Турция. Посочил е, че е кюрд по народност, мюсюлманин – сунит. Отрекъл е лично той да е имал проблеми с официалната власт въпреки, че е заявил, че кюрдите са били притискани от режима. Живял е в [населено място], който е под контрола на кюрдите. Посочил е, че нападенията от турски въоръжени сили са ежедневие в района. Чуждият гражданин е декларирал, че е сключил граждански брак 6 месеца преди да напусне страната, а съпругата му е останала да живее с родителите и двама от братята му. Като причина за напускане на държавата си по произход жалбоподателят е посочил, че няма сигурност поради продължаващите въоръжени нападения и сериозната икономическа криза. Категорично е отрекъл да е бил задържан, да е членувал в политическа партия, да е служил в армията, както и да е участвал във въоръжени групировки. Заявил е, че в С. няма дори най-необходимото за живот и е изразил надежда да получи скоро статут в България, за да може да се установи заедно със съпругата си.

Към преписката е приложено становище от Специализирана дирекция «М» на Държавна агенция «Национална сигурност» - рег. № М-19268 от 07.11.2024 г. (л. 36), в което е посочено, че ако отговаря на изискванията на ЗУБ, ДАНС не възразява към този момент гражданинът на С. М. Ф. А. да получи закрила в Република България.

Към административната преписка са приложени две Справки, изготвени от Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ – МС относно актуалната политическа и икономическа обстановка в държавата по произход (вх. № ЦУ-1841 от 23.08.2024 г. – л. 19 – л. 25), състоянието на сигурност в районите на Д., Х., Х., К., Л. и Т. и действащите въоръжени групировки на територията на тези райони (вх. № ЦУ-1852 от 27.08.2024 г. - л. 26 – л. 35).

В Становище рег. № УП 23772 от 15.11.2024 г. (л. 18) интервюиращият орган е направил предложение след преценка на представените доказателства по преписката да се откаже предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя М. Ф. А..

С оспореното в настоящото производство Решение № 12128 от 21.11.2024 г., председателят на ДАБ – МС, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, е отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на кандидата за закрила като е приел, че той не е имал проблеми, основани на етническата си принадлежност и изповядваната религия, включително и с официалните власти, армията или полицията. Възпроизведени са твърденията му, че не е бил задържан, арестуван, съден или осъждан, както и че не е заплашван лично, и никога не му е оказвано физическо или психическо насилие в държавата му по произход. Пзовавайки се на § 70 от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец на ВКБООН, административният орган е посочил, че принадлежността към определен етнос не е достатъчно съществено основание, за да се предостави статут на бежанец. Приел е и че заявеното нежелание на кандидата да служи в армията също не отговаря на критериите в Наръчника на ВКБООН доколкото не е доказано, че изпълнението на военна служба за него би означавало участие във военни действия, които противоречат на политическите, религиозни или моралните му убеждения. Данните за личното положение на кандидата са анализирани и според критериите за преследване, въведени с разпоредбата на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ, както и по смисъла на чл. 1А от Женевската конвенция, като е прието, че в изложените причини за напускане на държавата по произход не са обективирани твърдения за физическо или психическо насилие, законови административни, полицейски или съдебни мерки, които са били насочени лично

спрямо кандидата за закрила или членове на семейството му, и в този смисъл не съществува риск и от бъдещо преследване, по смисъла на чл. 8, ал. 2 – ал. 5 от ЗУБ. Не са установени и обективни данни за наличие на отрицателните предпоставки по чл. 8, ал. 7 и ал. 8 от ЗУБ.

Въз основа и на информацията в представените справки от Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ - МС относно обществено политическото и икономическото положение в държавата по произход и конкретно в района, в който е декларирал, че е живял жалбоподателят преди да напусне С., както и в областите, за които са оповестени данни за водени въоръжени сблъсъци при сваляне на предишния режим, административният орган, позовавайки се на разширенията при тълкуването на чл. 15, б. „а“ от Директива 2011/95 /ЕС, дадени с Решение на СЕС от 17.02.2009 г. по дело С-465/07 и на чл. 15, б. „в“ от същата Директива, с Решение от 30.01.2014 г. по дело С-285/12, е посочил, че липсват обективни данни въз основа, на които на чуждия гражданин може да бъде предоставен хуманитарен статут на някое от основанията, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 от ЗУБ доколкото не е налице риск при завръщането му в страната да стане жертва на тежко посегателство като смъртно наказание, екзекуция, или изтезание, включително и на нечовешко или унижително отношение и наказание, упражнено от който и да е от субектите по чл. 9, ал. 2 от ЗУБ. Изложени са подробни аргументи за обстановката в Провинция Х. – разположена в североизточната част на С., граничеща на север с Турция и с И. – на изток. Посочено е, че [населено място], в който е живял жалбоподателят е в непосредствена близост до границата с Турция и през него минава пътя към вътрешността на С. – провинциите Р. и Д. ал Зор. Уточнено е, че още през 2012 г. правителствените сили на предходното управление на Б. А. са се оттеглили от значителна част от територията на провинция Х., като кюрдските сили са създали т. нар. Автономна администрация на С. и Източна С. със собствени институции и сили за сигурност, а от 2014 г. кюрдската партия «Демократичен съюз» и въоръженото ѝ крило – Отрядите за народна защита, са най-важната политическа и военна сила в кампанията на водената от САЩ коалиция срещу «Ислямска държава». През октомври 2019 г. Турция е започнала операция «Извор на мира», която е имала за цел да изтласка Сирийските демократични сили от границата си, за да се създаде «сигурна зона» за презаселване със сирийски бежанци. В района на тази зона се намира и [населено място]. След 01.08.2022 г. значителна част от провинция Х. продължава да е под контрола на кюрдските Сирийски демократични сили и Отрядите за народна защита, подкрепяни от коалиционните сили. В района присъстват и руски войски заедно с правителствени сили, по сирийско - турската граница и фронтовите линии между контролираните от кюрдите и от Турция райони. Ситуацията със сигурността в провинция Х. е описвана като «нестабилна» с продължаващи доклади за инциденти със сигурността в близост до зоните, контролирани от Сирийската национална армия, включително и около Т. Т.. За периода 01.08.2022 г. – 28.07.2023 г. в цялата провинция са регистрирани 1104 инцидента, свързани със сигурността, 551 от които са определени като „битки“, 686 като „експлозии/дистанционно насилие“, а 467 като „насилие срещу цивилни“. Значителна част от тези инциденти са регистрирани в окръзите Х. и Р. ал А., като за района на К. тези данни са съответно – 145 инцидента, от които 20 „битки“, 98 „експлозии/дистанционно насилие“, 27 – „насилие срещу цивилни“ (л. 34). В справката от 27.08.2024 г. е уточнено, че [населено място] граничи с [населено място] в Турция и е административна столица на окръг К.. При преброяването през 2004 г. населението на града е било около 184 231 души, като в района са включени общо 92 населени места с население около 232 095 жители. Градът се възприема като столица на Автономната администрация на С. и Източна С. до преместване на столицата в А. И.. На 19.08.2024 г. Сирийската обсерватория за правата на човека, базирана във Великобритания е съобщила за въздушни удари на турското министерство на отбраната в С. С., в района на [населено място] заради предполагаеми връзки на

кюрдските сили с Кюрдската работническа партия (П.). В района на Х. действат Отряди за народна защита, разположени са и части на Сирийските демократични сили, включително американски патрули, руски и ирански сили, докладвана е и активност на «Ислямска държава». Въз основа на тези данни, както и на информацията за предоставяни правни услуги от ВКБООН и партньорски неправителствени организации на вътрешно разселени лица, завърнали се бежанци и приемни общности, а и на търсещи закрила лица, административният орган е направил извод, че няма данни за наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на територията на държавата по произход по смисъла на международното право, при който безогледното насилие да е на такова високо ниво, че да съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че жалбоподателят поради самият факт на пребиваване ще бъде подложен на реална опасност да претърпи лични заплахи. Съществуващото насилие на отделни територии на страната не може да бъде оценено като безогледно, така че да обоснове невъзможност на кандидата да се ползва от закрилата на държавата си по произход. Застъпено е становище, че за М. А. съществуват алтернативни възможности да се установи в друг район на територията на държавата си по произход, в който не съществува риск от тежки посегателства, където може да живее и да води относително спокоен живот. С тези аргументи е обоснован извод за липса на предпоставките по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, доколкото не съществуват сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено поради присъствието си на територията на държавата си по произход той би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплаха, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут на територията на друга държава.

Личните обяснения на жалбоподателя, дадени в съдебното производство не съдържат различна информация от оценяваната и от административния орган относно релевантни за личното му положение факти.

Въз основа на тези неспорни за страните фактически данни, съдът прие за установено от правна страна:

Жалбата е процесуално допустима – депозирана е в предвидения в разпоредбата на чл. 84, ал. 3 от ЗУБ преклузивен срок (Решението е връчено на пълномощника на жалбоподателя, представлявал го в административното производство – адв. Л. на 29.11.2024 г., а жалбата е заведена на 03.12.2024 г. - л. 5). Подадена е от лице с правен интерес от оспорването, срещу подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност административен акт.

Разгледана по същество – жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Оспореното Решение е постановено от компетентен административен орган. Издадено е в писмена форма, при спазване на административно -производствените правила и правилно прилагане на материалния закон, в съответствие с неговата цел.

От приетите, неоспорени от страните по делото, доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено на разбираем за него език (*арабски*) за реда, който ще се следва в производството по подадената молба за получаване на международна закрила, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (*чл. 58, ал. 8 от ЗУБ*). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на което му е предоставена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си, като за целта му е бил осигурен преводач. В приложения протокол, с който е документирано проведеното интервю, жалбоподателят с подписа си е удостоверил липсата на възражения и необходимостта от допълнения в съдържанието му. В съответствие с изискването на чл. 73 от ЗУБ, молбата е разгледана индивидуално, а на кандидата за закрила е предоставена възможност да изложи свободно и добросъвестно всички обстоятелства, които счита за значими без ограничения за представяне на

доказателства.

Обжалваното решение е издадено в съответствие с материалния закон. Съгласно разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини за напускане на държавата по произход не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразно и обосновано административният орган е приел, че жалбоподателят не е заявил нито едно обстоятелство, което може да бъде свързано с която и да е от причините за преследване, посочени в закона.

В проведеното интервю той изрично е отрекъл да е бил обект на преследване от държавата, партия или организация, включително и недържавни субекти, да е имал проблеми, свързани с религията, която изповядва или с етническата си принадлежност. В бежанската си история е заявил единствено, че е напуснал С. заради несигурността за бъдещето, поради незатихващите въоръжени стълкновения. Посочил е, че съпругата, родителите му, а и други членове на семейството му продължават да живеят в С., като и самият той не е посочил да е бил преследван докато е живял там. Събраните в хода на административното производство доказателства не установяват обективни данни за преследване или за наличие на основателен страх от такова, дължащо се на раса, религия, националност, убеждение. В този аспект, съответен на изискванията на закона е изводът на административния орган за липса на основания, на които на жалбоподателя да бъде предоставен статут на бежанец.

Правилна и обоснована е и преценката относно липсата на основания за предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно разпоредбата на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила в държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция; изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание; тежки заплахи срещу живота или личността поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Разпоредбата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е в пълен синхрон с нормата на чл. 15, б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. (отм. с Директива 95/2011/ЕО) относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и лица, които поради други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. В Решение от 17.02.2009 г. по дело С-465/07 е прието, че разпоредбата на чл. 15 б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета, Съдът на Общността (*приложимо и по отношение на действащата Директива 95/2011/ЕО*) следва да се тълкува в смисъл, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието за представяне на доказателства, че той представлява специфична цел, поради присъщи на личното му положение елементи; съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено когато степента на характеризиращото протичащ въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявано от компетентните национални власти, сезирани с молбата за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държавата-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се

смята, че цивилното лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тази територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

Между страните няма спор, а и представените справки от Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ – МС относно общото положение и актуалната политическа и икономическа обстановка в С. не съдържат данни за безогледно насилие на територията на цялата страна, поради което не могат да служат като основание за извод, че са налице основания за предоставяне на хуманитарен статут, на основание чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Следва да се отбележи, че административното производство е проведено задълбочено и всестранно, установени са всички релевантни за спора факти, извършена е обективна преценка на наличието на опасностите от преследване и на реалната опасност от тежко посегателство, обсъдена е актуалната обстановка в страната по произход. Приетата като доказателство по делото актуална справка за положението в държавата по произход на кандидата за закрила, изготвена от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС (л. 97 – л. 99), също не съдържа информация за наличие на безогледно насилие на територията на цялата страна, в контекста на предпоставките за реален риск от преследване. Отражена е промяната в официалното управление на държавата, като се сочи, че представителите на бившия режим продължават да се помиряват и да уреждат статуса си с временното правителство на страната. Възпроизведени са данни от бюлетин на ВКБООН от 02.01.2025 г., според които след 08.12.2024 г. 115 000 сирийци са се завърнали обратно в държавата си по произход, а на 30.12.2024 г. Турция е съобщила, че 15 114 сирийци са се завърнали доброволно в С.. Турският министър на вътрешните работи е заявил, че за да се обезпечи безпроблемен и сигурен процес на връщане 6 активни гранични пункта с капацитет от 19 000 лица дневно ще работят денонощно, а правителството на Й. е съобщило за повече от 22 000 завърнали се сирийци. Посочено е и че около 486 000 вътрешно разселени лица са се завърнали в районите си на произход, а новото временно правителство се е ангажирало да защитава правата на малцинствата. Специалният пратеник на ООН за С. е констатирал значително подобряване на ситуацията в някои райони на страната, въпреки продължаващите безредици в районите на Х. и Х.. За преодоляване на хуманитарната криза, САЩ са предоставили от началото на м. януари 2025 г. т. нар. Общ лиценз, за да позволят обезпечаването на хуманитарни помощи след края на управлението на Б. А..

С оглед на изложеното, обосновано и законосъобразно административният орган е приел, че не са налице основанията, визирани в разпоредбите на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя М. Ф. А., поради което жалбата като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК във вр. чл. 85, ал. 1 и ал. 4 във вр. чл. 84, ал. 3 от ЗУБ, Административен съд София – град, Първо отделение, 26 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. Ф. А., [дата на раждане] в с. Ом Кхеф Тахтани, област Х., Сирийска арабска република, гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН] против Решение № 12128 от 21.11.2024 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, с което е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут в Република България, поради липса на основанията по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението на страните.

СЪДИЯ: